

Preambul: Frontinus a scris despre aprovizionarea cu apă a cetății Romei.

Text: Frontinus în latină (versiunea publicată de Loeb în 1925, acum în domeniul public), engleză (traducere de Charles E. Bennet în ediția Loeb din 1925) și română. Texte on-line latină și engleză pe site-ul educațional al Univ. din Chicago (uchicago.edu).

Latină 1.9.: < Agrippa aedilis post primum consulatum imperatore Caesare Augusto II L. Volcatio cos., anno post urbem conditam septingent-esimo nono decimo ad miliarium ab urbe duodecimum Via Latina deverticulo euntibus ab Roma dextrorsus milium passuum duum alterius aquae proprias vires collegit et Tepulae rivum interceptit. Adquisitae aquae ab inventore nomen Iuliae datum est, ita tamen divisa erogatione, ut maneret Tepulae appellatio.

Ductus Iuliae efficit longitudinem passuum quindecim milium quadringentorum viginti sex S.: opere supra terram passuum septem milium: ex eo in proximis urbem locis a septimo miliario substructione passuum quingentorum viginti octo, reliquo opere arcuato passuum sex milium quadringentorum septuaginta duum. Praeter caput Iuliae transfluit. aqua quae vocatur Crabra. Hanc Agrippa omisit, seu quia improbaverat, sive quia Tusculanis possessoribus relinquendam credebat; ea namque est quam omnes villae tractus eius per vicem in dies modulosque certos dispensatam accipiunt. Sed non eadem moderatione aquarii nostri partem eius semper in supplementum Iuliae vindicaverunt, nec ut Iuliam auferent, quam hauriebant largiendo compendi sui gratia. Exclusi ergo Crabram et totam iussu imperatoris reddidi Tusculanis, qui nunc, forsitan non sine admiratione, eam sumunt ignari cui causae insolitam p350 abundantiam debeant. Iulia autem revocatis derivationibus, per quas surripiebatur, modum suum quamvis notabili siccitate servavit. Eodem anno Agrippa ductus Appiae, Anionis, Marciae paene dilapsos restituit et singulari cura compluribus salientibus instruxit urbem.>.

Engleză 1.9.: < Later * in the second consulate [32](#) of the Emperor Caesar Augustus, when Lucius Volcatius was his colleague, in the year 719

[33](#)

after the foundation of the City, [Marcus] Agrippa, when aedile, after his first consulship,
[34](#)

took another independent source of supply, at the twelfth milestone from the City on the Latin Way, on a cross-road two miles to the right as you proceed from Rome, and also tapped Tepula. The name Julia was given to the new aqueduct by its builder, but since the waters were again divided for distribution, the name Tepula remained.

[35](#)
The conduit of Julia has a length of •15,426½ paces; •7,000 paces on masonry above ground, of which •528 paces next the City, beginning at the seventh milestone, are on substructures, the other •6,472 paces being on arches. Past the intake of Julia flows a brook, which is called Crabra. Agrippa refrained from taking in this brook either because he had condemned it, or because he thought it ought to be left to the proprietors at Tusculum, for this is the water which all the estates of that district receive in turn, dealt out to them on regular days and in regular quantities. But our water-men,

[36](#)
failing to practise the same restraint, have always claimed a part of it to supplement Julia, not, however, thus increasing the actual flow of Julia, since they habitually exhausted it by diverting its waters for their own profit. I therefore shut off the Crabra brook and at the Emperor's command restored it entirely to the Tusculan proprietors, who now, possibly not without surprise, take its waters, without knowing to what cause to ascribe the unusual p351 abundance. The Julian aqueduct, on the other hand, by reason of the destruction of the branch pipes through which it was secretly plundered, has maintained its normal quantity even in times of most extraordinary drought. In the same year, Agrippa repaired the conduits of Appia, Old Anio, and Marcia, which had almost worn out, and with unique forethought provided the City with a large number of fountains.>.

Română 1.9.: <Ulterior Marcus Agrippa, în timpul celui de-al doilea consulat al Împăratului Cezar Augustus, co-consul și coleg fiindu-i Lucius Volcatus, în anul 719 de la întemeierea Orașului, când edilul, după primul său consulat a captat o altă sursă independentă de aprovizionare, la a douăsprezecera bornă de la Oraș, pe Calea Latină, într-o intersecție la două mile la dreapta pe măsură ce mergeți din Roma și de asemenea, a captat Tepula:. Denumirea de Iulia a fost atribuită noului apeduct de către constructorul său, dar întrucât apele au fost iar împărțite pentru distribuție, numele de Tepula a rămas. Apeductul Iulia are o lungime de 15462 ½ pași, din care 7000 de pași pe zidărie deasupra solului, iar din aceștia 528 de pași în dreptul orașului, începând cu a șaptea bornă sunt pe substructuri, restul de 6472 de pași fiind pe arcade. În spatele captării Iuliei curge un pârâu, care e numit Crabra. Agrippa s-a abținut de la captarea acestui pârâu, fie că îl desconsidera [calitativ și ca debit], fie că a crezut că ar trebui lăsat în seamaproprietarilor de la Tusculum, apa Crabrei fiind aceea pe care o primesc pe rând toate moșiile aceluia district și le-au împărțit pe rând, în zile fixate și în cantități prestabilite. Dar responsabilii de apă, nereținându-se la fel, au pretins întotdeauna parte din debitul Crabrei pentru a suplimenta Iulia, aceasta necrescând debitul Iuliei, căci ei epuizau sursa prin devierea apelor spre propriul profit. Prin urmare, am închis captarea parțială a pârâului Crabrei și la porunca Împăratului, l-am redat integral proprietarilor tusculani, care acum îi preiau integral apele, nu fără surprindere, fără să cunoască cauza abundenței neobișnuite a debitului ei.

Sextus Iulius Frontinus Partea XV-a: De aquis: 1.9.

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE
Luni, 22 Noiembrie 2021 18:43 -

Aopeductul Iulian, pe de altă parte, din cauza distrugerii conductelor prin care a fost jefuit în secret a menținut debitul normal, chiar în perioade de extraordinară secetă. În același an, Agrippa a reparat apeductele Appia, Old Anio și Marcia, care erau aproape degradate și –printr-o gândire unică- a oferit Orașului un număr mare de fântâni,>.

Traducerea aproximativă, urmând textul englezesc...

Tradus pro-bono în nouă noiembrie, 2021 pentru sighet-online.

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE și Gheorghîța N. Dobre din surse scrise și internet